

Rozhodnutí Krajského soudu v Košicích ze dne 07.07.1960, sp. zn. 10 Co 204/60, ECLI:CZ:KSKE:1960:10.CO.204.1960.1

Číslo: 29/1961

Právní věta: Čo je potrebné považovať za jednotnú škodu v prípade nárokov podľa zák. č. 71/1958 Zb.

Soud: Krajský soud v Košicích

Datum rozhodnutí: 07.07.1960

Spisová značka: 10 Co 204/60

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 5-6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody zaměstnancem

Předpisy: 71/1958 Sb. § 4
§ 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29/1961 sb. rozh.

Čo je potrebné považovať za jednotnú škodu v prípade nárokov podľa zák. č. 71/1958 Zb.

(Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo 7. júna 1960, 10 Co 204/60.)

Okresný súd v Sabinove vyhovel čiastočne žalobe podniku na zaplatenie manka, ktoré vzniklo na predajni žalovanej hmotne zodpovednej vedúcej v čase od 1. septembra 1956 do 15. júna 1957. Zistil, že so žalovanou nebola uzavretá písomná zmluva o prevzatá hmotnej zodpovednosti a že preto žalovaná zodpovedá za uvedené manko len podľa § 6 ods. 3 zák. č. 71/1958 Zb. v rozsahu trojnásobného priemerného mesačného zárobku. Pritom zastával okresný súd stanovisko, že uplatnenú náhradu za viaceré manká, ktoré vznikli vo viacerých zúčtovacích obdobiach, treba posúdiť tak, že všetky tieto manká tvoria jednu škodu, za ktorú žalovaný zodpovedá len raz do výšky svojho trojmesačného platu.

Krajský súd v Košiciach rozsudok súdu I. stolice zmenil tak, že prisúdenú istinu zvýšil na 1628,90 Kčs.

2Odôvodnenie:

Ide o prípad, kedy je uplatnená náhrada za viaceré manká, ktoré vznikli vo viacerých zúčtovacích obdobiach a teda o vyriešenie spornej otázky, či všetky tieto manká tvoria jednu škodu, za ktorú žalovaná zodpovedá len raz do výšky svojho trojmesačného platu, alebo či za každé manko osobitne zodpovedá trojmesačným platom. Krajský súd má zato, že v každom jednotlivom zúčtovacom období, je manko samostatnou škodou a že za každú túto škodu jestvuje osobitná zodpovednosť do výšky trojmesačného platu (ak pravda nejde o osobu hmotne zodpovednú podľa § 4 ods. 1 zák. č. 71/1958 Zb.). Podniku totiž vzniká nárok na uplatnenie náhrady už vtedy, keď v jednotlivých účtovných obdobiach zistí manko a mohol by tieto nároky aj súdne ihneď uplatniť, teda aj osobitnými žalobami a mohol by súd o nich aj osobitne rozhodovať v rôznom čase.

Žalovaná takto zodpovedá za manká zistené k 31. 12. 1956, ku 31. 3. 1957, k 12. 5. 1957 a k 15. 6. 1957. Rozsah jej zodpovednosti riadi sa pritom pravda ustanovením § 6 ods. 3 cit. zák., podľa ktorého výška náhrady škody nesmie prekročiť sumu rovnajúcu sa trojnásobku jej priemerného mesačného zárobku u každej jednotlivéj škody.

Zmýlil sa súd prvej stolice v tom, že celý žalobný nárok považoval len za jednu škodu, za ktorú by bola žalovaná povinná dať len jednotnú náhradu do výšky trojnásobku mesačného platu.

Ide o štyri manká v jednotlivých účtovných obdobiach samostatne zistené a vykázané (porovnaj výnos MVO čís. 23, publikovaný pod čís. 13/1960 Vestník MVO). Nemožno preto všetky tieto štyri manká považovať iba za jednu škodu, ale sú to štyri samostatné škody, za každú z nich zodpovedá žalovaná osobitne.

Pokiaľ ide o názor žalujúceho podniku, že podpisom preberajúcej inventúry je prevzatá aj hmotná zodpovednosť, je potrebné povedať, že tento názor je mylný. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zák. č. 71/1958 Zb. len písomné prevzatie hmotnej zodpovednosti má právne účinky uvedené v tomto paragrafe. I keď v roku 1953 nebolo záväzného predpisu, aby prevzatie hmotnej zodpovednosti bolo vyhotovené písomne, predsa na prevzatie tejto zodpovednosti nestačil podpis vedúcej predajne na preberajúcej inventúre, ale musela byť uzavretá zmluva, hoci nie v písomnej forme, podľa ktorej vedúca predajne preberá na seba hmotnú zodpovednosť a muselo jej byť vysvetlené, čo znamená prevzatie hmotnej zodpovednosti. V súdnej veci ani to nie je preukázané, či žalovaná bola takto poučená a či takýmto spôsobom prevzala hmotnú zodpovednosť. Inak podľa ustanovení zákona č. 71/1958 Zb. zamestnanec, ktorý neprevzal písomnou zmluvou hmotnú zodpovednosť, zodpovedá za škodu pri výkone zamestnania z nedbanlivosti spôsobenú len v rozsahu trojnásobku priemerného mesačného zárobku.

Krajský súd po prejednaní veci sa presvedčil, že súd prvej stolice správne hodnotil výsledky prevedeného konania, keď dospel k záveru, že aj žalujúci podnik sám, resp. jeho právny predchodca má tiež vinu na vzniku manka, keď neodstránil žalovanú z funkcie vedúcej, hoci boli zistené značné manká. Pochybil ale súd prvej stolice, keď túto časť náhrady, ktorá pripadá na zavinenie podniku a ktorú preto podľa § 3 ods. 2 zák. č. 71/1958 Zb. má znášať žalobca sám, odpočítal z tej náhrady, ktorú má poskytnúť žalovaná na náhradu tej časti manka, za ktorú ona zodpovedá. Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 71/1958 Zb. ak bola škoda spôsobená tiež porušením povinnosti zo strany vedenia podniku, znáša podnik škodu pomere. Z tohto plynie, že pomernú časť škody, ktorá pripadá na zavinenie podniku, má súd odpočítať z celkovej škody, lebo pomernú časť z tejto znáša podnik sám a žalovaná môže byť potom zodpovedná len za zbývajúcu časť škody, pričom rozsah jej zodpovednosti sa riadi ustanovením § 6 cit. zák., lebo žalovaná neprevzala na seba hmotnú zodpovednosť.

Manká boli zistené v štyroch zúčtovacích obdobiach, a to: k 31. 12. 1956 vo výške 3510,65 Kčs, k 31. 3. 1957 vo výške 10 321,77 Kčs, k 12. 5. 1957 vo výške 446,- Kčs a k 15. 6. 1957 vo výške 10 495,97 Kčs.

Zavinenie podniku, že neodstránil žalovanú z funkcie vedúcej nastalo až potom, čo bolo zistené manko k 31. 3. 1956 v značnej sume 10 321,77 Kčs. Vtedy už muselo byť jasné vedeniu podniku, že žalovaná si nepočína dobre v predajni, nie je schopná ju dobre viesť, predsa však žalovaná bola ponechaná vo svojej funkcii a takto vedenie podniku spoluzavinilo, že vznikli ďalšie manká. Teda iba za také manká potom zistené k 12. 5. 1957 v sume 446,- Kčs a k 15. 6. 1957 v sume 10 495,97 Kčs je tu aj spoluzodpovednosť podniku. Toto spoluzavinenie na týchto mankách hodnotí krajský súd na 50

Zodpovednosť žalovanej za tieto štyri manká je táto: Manko k 31. 12. 1956 presahuje trojmesačný zárobok žalovanej a takto žalovaná zodpovedá za toto manko iba do výšky trojmesačného priemerného svojho zárobku, čo robí 2247,30 Kčs. To isté platí i o manku zistenom k 31. 3. 1957. Za toto manko zodpovedá žalovaná sumou 2247,30 Kčs. Za manko zistené k 12. 5. 1957 zodpovedá žalovaná polovicou, t. j. 223,- Kčs. Polovica manka zisteného k 15. 6. 1957 je vyššia než trojmesačný plat žalovanej a preto žalovaná zodpovedá sumou 2247,30 Kčs. Celková zodpovednosť žalovanej teda je 6964,90 Kčs. Na to žalovaná uhradila 3336,- Kčs, takže nedoplatok robí sumu 3628,90 Kčs.

Krajský súd preto čiastočne vyhovel odvolaniu žalujúceho podniku a prisúdenú pohľadávku zvýšil na sumu 3628,90 Kčs.

Mimoriadne dôvody pre zníženie náhrady škody podľa § 7 (§ 10) zák. č. 71/1958 Zb. neboli zhladané.